

02.06.2025

На звернення ДП «Романівський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс», лист від 22.05.2025 № 312, згідно Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.1995 № 555, комісією в складі: головного лісопатолога та провідного інженера лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Валентина ГОЛИКА та Віктора КАНІВЦЯ, головного лісничого ДП «Романівський ЛГ АПК» Віктора ТКАЧЕНКА, лісничого Соболівського лісництва Євгена САБАДАША, лісничого Баранівського лісництва Олександра СОБЕЦЬКОГО, лісничого Ольшанського лісництва Ігора БУЧКА, лісничого Бердичівського та Чуднівського лісництв Павла ЯРОШОВЦЯ проведене лісопатологічне обстеження насаджень, на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік.

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, які за санітарним станом потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, наведена за матеріалами базового лісовпорядкування 2015 року.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа, яка потребує ВСР	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, кубічних метрів на 1 гектар
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, кубічних метрів на 1 гектар		
Баранівське лісництво													
9	29	3.2		3.2	5БП5ВЛЧ	40	0.70	2	18	20	160	4	10
12	3	8.4		8.4	7ВЛЧ3БП	55	0.60	2	20	22	180	4	10
13	1	20.2	(1)	15.7	7ВЛЧ2БП1ОС+ЯЗ	55	0.65	2	21	24	210	4	10
14	7	18.0		18.0	4ЯЗ2Г31Д32ОС1ВЛЧ	60	0.60	3	19	26	160	4	35
14	22	5.8		5.8	9ВЛЧ1ОС	55	0.60	2	20	20	180	4	15
16	19	23.1		23.1	4Д33ОС2БП(60)1БП(60)	60	0.70	3	18	24	220	4	15
38	1	7.4		7.4	10ВЛЧ	42	0.70	1	16	18	140	4	10
38	14	5.4		5.4	8ВЛЧ2БП	36	0.70	1	15	16	120	4	10
39	11	6.1		6.1	9Д31БП	81	0.60	3	20	26	190	4	10
41	7	10.1	(1)	5,6	8ВЛЧ2БП	55	0.60	2	21	24	190	4	10
41	7	10,1	(2)	0,6	8ВЛЧ2БП	55	0,60	2	21	24	190	4	10
41	10	11.3	(1)	2,8	10ВЛЧ	55	0.60	2	20	24	180	4	10
41	10	11,3	(2)	3,6	10ВЛЧ	55	0,60	2	20	24	180	4	10
45	11	11.0		11.0	7ВЛЧ(70)3ВЛЧ(40)	70	0.50	2	23	30	170	2	10
48	7	3.4		3.4	8ВЛЧ2БП	40	0.50	2	18	28	120	4	10

20	4.1		4.1	7С32БП1ДЗ+ГЗ	45	0.70	1	18	20	210	4	10	
59	30	15.0		15.0	3ДЗ3ОС2С32ГЗ	60	0.70	2	20	26	210	4	10
60	8	6.0		6.0	4ДЗ3БП2С31ВЛЧ	75	0.50	2	23	30	180	4	10
68	6	6.7	(1)	4.3	10ВЛЧ+БП	55	0.70	2	20	22	210	2	10
68	9	3.0		3.0	4ВЛЧ2БП(45)2Г32БП(70)	45	0.70	2	18	22	160	2	10
68	12	19.5	(1)	9,2	10ВЛЧ	55	0.60	2	20	22	170	2	10
68	12	19,5	(2)	4,5	10ВЛЧ	55	0,60	2	20	22	170	2	10
68	13	2.8		2.8	3ДЗ2Я32КЛГ1ВЛЧ1ГЗ1ЛПД	65	0.70	2	22	32	230	2	10
68	22	1.6		1.6	10ВЛЧ	40	0.60	2	18	22	150	2	10
68	23	1.8		1.8	10ВЛЧ	40	0.50	2	18	22	120	2	10
Разом		193.9		172.4									

Ольшанське лісництво

3	11	7.1		7.1	4ДЗ4Г32БП+ОС	52	0.75	2	20	22	190	2	10
15	10	6.0		6.0	9БП1ВЛЧ+ОС	40	0.80	2	18	18	180	4	15
16	2	5.2		5.2	7БП3ВЛЧ+ДЗ+ОС	50	0.60	2	20	22	160	4	20
19	58	3.8		3.8	6БП4ВЛЧ	40	0.70	2	18	18	160	4	10
19	9	8.9		8.9	9БП1ВЛЧ+СЗ	30	0.70	2	14	14	110	4	15
22	8	3.1		3.1	6ВЛЧ2БП2ОС+ДЗ+СЗ	50	0.60	1	21	22	200	2	10
27	3	0.4		0.4	8С32БП+ДЗ+ГЗ	65	0.60	1	21	26	230	4	20
27	2	0.7		0.7	8С32БП+ДЗ+ГЗ	65	0.60	1	21	26	230	4	20
33	7	1.9		1.9	8ВЛЧ2БП	40	0.70	2	18	18	170	4	10
37	1	1.6		1.6	8ВЛЧ1ДЗ1БП	53	0.70	2	19	22	190	4	10
46	23	7.9		7.9	5ДЗ2БП1ВЛЧ1ОС1ГЗ	70	0.65	2	22	28	220	4	20
47	3	30.0		30.0	6ДЗ3БП1ОС+ГЗ	70	0.60	2	22	26	210	4	20
48	20	7.2		7.2	5ДЗ2ВЛЧ1БП1ЛПД1ОС	75	0.60	2	23	28	220	4	15
49	12	5.0		5.0	4ДЗ2БП2ВЛЧ1Я31ЛПД+ГЗ	70	0.60	2	23	28	210	3	10
Разом		88.8		88.8									

Чуднівське лісництво

1	20	5.6		5.6	10СЗ	61	0.80	1А	25	28	440	3	5
5	5	3.5		3.5	4ДЗ1С31Я34БП	70	0.60	1	22	24	220	4	15
10	11	10.5		10.5	9СЗК1БП	45	0.85	1А	20	20	310	4	5
14	4	8.3		8.3	6ДЗ2Я32БП	75	0.6	1	23	36	250	3	10
14	7	2.3		2.3	7ДЗ3БП	65	0.75	2	20	20	230	3	15
14	9	19.5		19.5	5ДЗ3Я31БП1ОС+ВЛЧ	96	0.6	2	25	36	2602	3	10
15	19	8.1	(2)	6.4	10СЗ+ДЗ+БП+ОС	68	0.65	1	25	28	350	4	5
20	13	5.6		5.6	6Я3ЗДЗ1Я3Л+КЛГ	70	0.70	1	24	24	290	3	10
21	6	3.2		3.2	6Я3ЗВЛЧ1ДЗ+БРС	65	0.70	1	24	26	280	4	15
21	11	1.5		1.5	10СЗ+ДЗ+БП+ГЗ+ЧШ	65	0.65	1А	25	26	350	4	20
32	1	8.0		8.0	3ОС2ЛПД1ВЛЧ2ДЗ1ГЗ1БП	76	0.60	2	22	32	210	2	10
33	3	8.4		8.4	7ДЗ3ОС+БП+ЧШ	67	0.60	2	20	24	220	4	10
33	14	5.4		5.4	10ДЧР+БП+ВЛЧ+ГЗ	55	0.80	1	20	22	230	4	10
35	10	31.8	(2)	29.3	4БП3ОС1ДЗ1ЧШ1ГЗ	60	0.65	2	23	24	220	4	10
36	11	4.6		4.6	4ЛПД2БП2ЧШ1ДЗ1ГЗ	60	0.70	2	23	24	240	4	15
36	14	3.1		3.1	4ДЗ4Г32ОС+ЧШ	70	0.70	2	24	26	260	3	15
37	11	3.2		3.2	4ДЗ3ОС3БП+ЯЗ	72	0.60	1	24	28	250	3	15
37	16	5.8		5.8	4ДЗ3ОС2БП1ЯЗ	72	0.60	1	24	28	270	4	15
37	23	6.2		6.2	10ДЗ+ОС	60	0.70	1	20	22	240	4	10
41	2	5.3		5.3	5Г34Я31ОС	50	0.65	3	16	16	150	3	10
41	7	6.0		6.0	6ДЗ2ЧШ1ГЗ1ОС	54	0.90	2	16	18	180	3	10
42	2	3.0		3.0	10ДЗ+ЧШ+БРС	77	0.75	2	22	24	270	3	15
42	3	14.5		14.5	10ДЗ+БРС+ГЗ+ГШЗ	80	0.60	2	23	32	210	3	10
43	5	9.4		9.4	6ЛПД3Я31ДЗ	58	0.70	1А	24	26	290	3	5
46	3	8.1		8.1	9ДЧР1СЗ	45	0.70	1	18	18	170	3	10

50	5	1.0		1.0	10ДЧР	45	0.75	1А	20	20	210	3	20
50	25	2.2		2.2	6ДЧРЗБП1ГЗ+ЯЗ+БРС	45	0.75	1А	20	20	210	3	15
56	1	3.8	(2)	2.8	9С31ДЗ+БП	57	0.70	1А	24	24	340	3	20
Разом		197.9		192.7									
Бердичівське лісництво													
8	3	30.0	(2)	10.0	9С3(84)1С3(55)	84	0.60	2	23	30	290	2	10
9	9	7.6		7.6	10ДЗ+ОС+ЛПД	74	0.70	2	22	30	270	2	10
17	5	10.0		10.0	4Д31ЯЗ5БП+ОС	75	0.70	2	23	32	240	2	10
21	4	4.0		4.0	10С3	62	0.70	1	23	28	340	4	15
22	14	4.5		4.5	6ВЛЧ2БП2ОС	55	0.60	2	21	24	200	4	15
23	17	15.0	(1)	10.0	6ВЛЧ2ОС2ЛПД+БП+ДЗ	55	0.70	1	23	26	280	4	10
28	6	10.5		10.5	9С31БП+АКБ+ДЧР	54	0.80	1А	22	26	350	2	10
Разом		81.6		56.6									
Соболівське лісництво													
3	10	5.8		5.8	9С31БП	70	0.70	1	25	28	370	4	15
12	19	4.9		4.9	7ВЛЧ2БП1ОС	50	0.70	2	18	18	180	3	15
27	11	2.0		2.0	8С31БП1ВЛЧ	75	0.60	1	25	28	290	4	15
27	14	7.0		7.0	6БП2ВЛЧ1ОС1С3	55	0.65	2	21	22	200	4	15
33	15	14.5		14.5	4Д31БП2ОС1ВЛЧ2ГЗ+АКБ	65	0.70	2	23	24	250	4	15
43	22	6.3		6.3	7ВЛЧ2БП1С3	50	0.70	2	18	18	180	4	15
46	14	5.7		5.7	5БП2ВЛЧ2ОС1С3	65	0.70	2	22	24	240	4	15
47	14	20.0		20.0	6БП2ОС2С3	50	0.70	2	20	20	210	4	15
52	3	10.0		10.0	5Д33БП2ОС+ГЗ+ВЛЧ+СЗ	75	0.70	2	23	28	240	4	15
54	1	15.5		15.5	4Д33БП2ВЛЧ1ОС	70	0.70	2	24	28	270	3	15
55	17	17.0	(2)	14.8	5БП3ОС1С31ДЗ	55	0.70	2	21	22	240	4	20
64	31	12.9		12.9	6Д32ОС1ВЛЧ1БП+СЗ+ГЗ	75	0.70	2	24	30	300	3	15
70	11	11.0		11.0	7ВЛЧ2БП1ДЗ+ОС	45	0.90	2	18	18	210	4	15
70	13	16.0		16.0	3Д33БП2ГЗ2ОС	75	0.50	2	20	28	140	4	15
71	1	4.3		4.3	5Д31БП2ГЗ1ЯЗ1ОС+ЛПД	75	0.70	1	24	30	260	4	15
79	25	1.3		1.3	7БП2ВЛЧ1ОС	45	0.65	2	18	18	150	4	15
80	10	5.9	(3)	4.5	10С3	65	0.70	1А	25	28	390	4	15
83	6	4.8	(2)	2.3	6БП2ОС2С3+ВЛЧ+ДЗ	65	0.60	2	23	24	220	4	15
84	24	1.6		1.6	8С32БП	38	0.90	1А	17	16	240	4	15
87	1	2.0		2.0	10С3	60	0.75	1А	23	24	360	4	15
92	9	2.4		2.4	7ВЛЧ2БП1ОС	65	0.60	2	21	24	200	4	15
93	21	1.5		1.5	10ВЛЧ	40	0.50	3	14	16	80	2	15
94	3	12.3		12.3	10ВЛЧ+БП	60	0.60	2	20	24	190	3	5
95	1	7.8		7.8	9ВЛЧ1БП+ОС+ДЗ	55	0.50	2	20	22	150	4	15
96	20	0.6		0.6	10С3	60	0.65	1А	23	24	310	3	15
96	23	1.9		1.9	8С31БП1ОС	60	0.85	1А	24	24	400	3	15
99	16	5.1	(2)	4.8	10С3К	64	0.85	1	23	24	410	2	15
99	25	7.5	(2)	7.2	10С3К	60	0.70	1А	23	24	350	2	15
103	3	4.4		4.4	6С32ОС1БП1ДЗ	65	0.80	1	23	26	300	4	15
103	12	1.5		1.5	10С3	42	0.80	1	17	18	250	4	15
103	25	6.6	(2)	6.1	10С3	60	0.75	1А	23	24	370	3	15
105	7	6.1		6.1	10С3	60	0.75	1	22	24	340	3	15
Разом				219.0									
Всього ВСР				729.5									

Результати обстеження:

У дубових деревостанах дерева, що мали підпорядкований стан в насадженні та недостатню площу живлення для кореневих систем в першу чергу перетворились на всихаючі та сухостійні. Крім того, зустрічалось ураження стовбурів несправжнім дубовим трутовиком, що підтверджується наявністю плодових тіл дереворуйнівного гриба та поперечним раком дуба що охоплює 100 % периметра стовбура. Іноді це призводить до зламів стовбурів в місцях ураження. Частина дерев IV – VI категорій біологічного стану має ознаки поточного заселення, або торішнього відпрацювання такими вторинними шкідниками як златки дубова, бронзова, вузькотіла та зелена, дубовий заболонник.

У ясена звичайного помітне зниження рівня біологічної стійкості. Проявляється це у частковому всиханні гілок II – IV порядків, що охоплює 30 – 80 % крони. Іноді додатково це супроводжується ураженням бактеріальним раком стовбура та скелетних гілок (середній та сильний ступінь). Патологічні процеси у ослаблених дерев проходять з заселенням їх великим та малим ясеневими лубоїдами. Трапляються вітровали внаслідок поширення гнилизни в коренях та окоренках. Є також дерева з розламами стовбурів у вертикальному напрямку, причиною цього стали морозобійні тріщини.

При обстеженні насаджень виявлено ослаблення дерев сосни звичайної *Pinus sylvestris*. Всихання та відмирання дерев зумовлене первинним заселенням великим та малим сосновими лубоїдами *Tomicus piniperda*, *Tomicus minor*. В нижній частині стовбура на обкорованих деревах в районі товстої кори наявні звивисті повздожні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда. Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда. Під проекціями крон на підстилці знайдено від 3 до 10 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників.

В насадженні кв. 99 вид. 16 та вид. 25 Соболівського лісництва, кв. 10 вид. 11 Чуднівського лісництва діє осередок кореневої губки (КГ) *Heterobasidion annosum*, спостерігається дифузний характер всихання. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких або куртинних повалених дерев та дерев, з помітним нахилом від вертикальної осі, внаслідок ураження грибом кореневої системи, викликаючи корозійно-деструктивний тип гнилі (строкату ситову). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ, проявляються в зменшені річного приросту, ажурності крон, укорочені хвої. Хвоя втрачає блиск, набуває блідо-зелений відтінок, легко осипається, пізніше жовтіє, буріє, передчасно опадає. В подальшому насадження заселились стовбуровими шкідниками (великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою, стовбуровим сосновим смолюхом, малим рогахвостом).

Безпосередньо у всихаючих дерев граба звичайного відбувається відшарування кори та помітні ознаки заселення стовбуровими шкідниками. А також ураження дерев несправжнім трутовиком та східчастим раком.

В насадженнях яких зустрічається береза повисла, виявлено погіршення загального стану берези і основною причиною цього є ґрунтовий вологодифіцит та ураження бактеріальною водяною, яке супроводжується та підсилюється ураженням березовою губкою і заселенням комплексом вторинних шкідників (березовий заболонник, березовий рогахвіст, тощо).

В обстеженому деревостані відбувається всихання головної породи вільхи чорної, що в першу чергу пов'язано з коливанням рівня ґрунтових вод в останні роки. Оскільки коренева система у вільхи чорної переважно поверхнева, зниження рівня ґрунтових вод негативно вплинуло на життєзабезпечення дерев. Як наслідок,

спостерігається часткове всихання гілок II – III порядків в кронах, що завершується відмиранням дерев. Виявлені також ураження білою гнилю стовбура та світло-жовтою гнилю стовбура з утворенням гнилизни різних ступенів розвитку.

В змішаних деревостанах за участі осики спостерігається втрата захисних функцій насаджень, це пов'язано першочергово з ґрунтовим вологодефіцитом та ураженням дерев осики несправжнім осиковим трутовиком, присутність плодових тіл гриба є підтвердження цьому. В подальшому відбулося заселення вторинними шкідниками, а саме, заболонник струменястий *Saperda carcharias* L.; скрипун осиковий великий *Scolytus mulnistratus* Marsch.

Характер розташування дерев, пошкоджених і уражених шкідниками та хворобами, переважно поодинокий та груповий. Вказані шкідники занесені до Книги обліку осередків шкідників та хвороб лісу. Ознак життєдіяльності первинних хвое-листогризучих шкідників не виявлено.

З метою поліпшення санітарного стану обстежених насаджень, покращення лісопатологічної ситуації та попередження поширенню комплексу стовбурових шкідників комісія рекомендує провести на вищезазначених ділянках лісу загальною площею 729,5 га вибіркові санітарні рубки (далі - ВСР) з інтенсивністю рубки 5 – 35 м³/га визначений окомірно.

Причини призначення ділянок у вибіркову санітарну рубку

Номер кварталу	Номер виділу	Причини призначення заходів
Баранівське лісництво		
9	29	кореневі гнилі, трутовик променястий, березова губка, березовий заболооник
12	3	кореневі гнилі, трутовик променястий, березова губка, березовий заболооник
13	1	кореневі гнилі, трутовик променястий, березова губка, березовий заболооник
14	7	ясеневий лубоїд, кореневі гнилі, несправжній трутовик, заболоник струменястий
14	22	кореневі гнилі, трутовик променястий, березова губка, березовий заболооник, заболонник струменястий, несправжній трутовик
16	19	Несправжній трутовик, дубова златка, заболонник струменястий, березова губка, березовий заболонник
38	1	кореневі гнилі, трутовик променястий
38	14	кореневі гнилі, трутовик променястий, березова губка, березовий заболооник
39	11	Несправжній трутовик, дубова златка, березова губка, березовий заболонник
41	7	кореневі гнилі, трутовик променястий, березова губка, березовий заболооник
41	10	кореневі гнилі, трутовик променястий
45	11	кореневі гнилі, трутовик променястий
48	7	кореневі гнилі, трутовик променястий, березова губка, березовий заболооник
58	20	малий сосновий лубоїд, шести зубчастий короїд, березова губка, березовий заболооник
59	30	Несправжній трутовик, дубова златка, заболонник струменястий, березова губка, березовий заболонник
60	8	Несправжній трутовик, дубова златка, березова губка, березовий заболонник
68	6	кореневі гнилі, трутовик променястий
68	9	кореневі гнилі, трутовик променястий, березова губка, березовий заболонник
68	12	кореневі гнилі, трутовик променястий
68	13	несправжній трутовик, дубова златка, ясеневий лубоїд, кореневі гнилі, заболонник струменястий
68	22	кореневі гнилі, трутовик променястий

[illegible]

Відвід дерев та виконання ВСР провести згідно п.п. 6 , 12, 14, 17, 23. 26 Санітарних правил в лісах України.

Зазначені ВСР провести згідно п.п. 2, 9, Санітарних правил в лісах України, у максимально стислі строки з використанням найефективніших методів і технологій, запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

За станом прилеглих насаджень необхідно вести посилений нагляд.

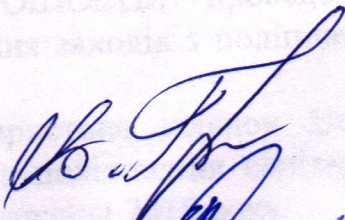
Своєчасне і в повній мірі, виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів, буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників, підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Нових осередків небезпечних первинних шкідників та хвороб лісу, карантинних шкідників та хвороб не виявлено.

Рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, при обстеженні не виявлено.

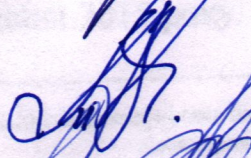
Представники комісії:

Головний лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

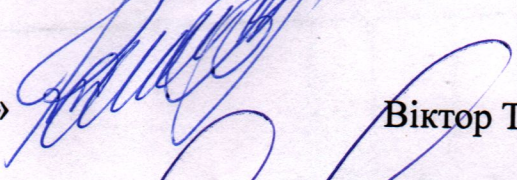
Валентин ГОЛИК

Провідний інженер лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

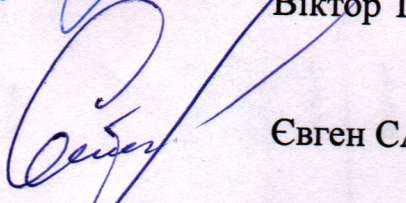
Віктор КАНІВЕЦЬ

Головний лісничий
ДП «Романівський лісгосп АПК»

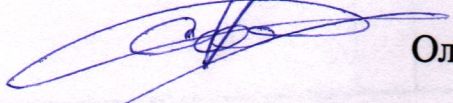
Віктор ТКАЧЕНКО

Лісничий
Соболівського лісництва

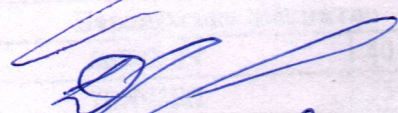
Євген САБАДАШ

Лісничий
Баранівського лісництва

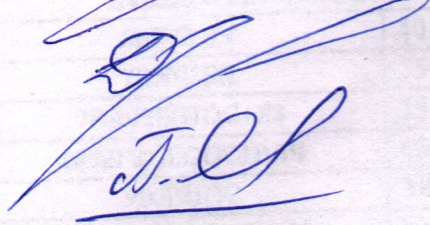
Олександр СОБЕЦЬКИЙ

Лісничий
Ольшанського лісництва

Ігор БУЧКО

Лісничий Бердичівського,
Чуднівського лісництв

Павло ЯРОШОВЕЦЬ